

LEGE
PENTRU REGLEMENTAREA SI ORGANIZAREA
VOTULUI ELECTRONIC

Capitolul 1.

Dispozitii generale

Principii fundamentale in aplicarea legii.

ART. 1.

Prezenta lege are ca scop reglementarea si definirea termenilor specifici necesari implementarii in legislatia electorala romaneasca a modalitatii de vot electronic, care permite alegatorilor, cetateni romani, sa isi exprime in mod democratic si in siguranta votul dintr-o locatie, alta decat sectia de votare unde sunt inregistrati in listele permanente, in conformitate cu adresa de domiciliu declarat in documentele de identitate. Totodata, in cuprinsul acestei legi se regasesc elementele necesare organizarii in deplina siguranta si transparenta a procesului electoral in mod electronic si reglementarile necesare privind implicarea institutiilor autorizate ale statului roman cu atributii in organizarea si supravegherea procesului electoral pentru toate tipurile de alegeri.

ART. 2.

Votul electronic reprezinta o alternativa la votul clasic la urne, si este o varianta complementara, impreuna cu votul prin corespondenta, menit sa faciliteze exprimarea votului de catre alegator, oriunde acesta s-ar afla pe teritoriul Romaniei sau in alte tari si nu exclude utilizarea altor variante de vot.

ART. 3.

Alegerile parlamentare, alegerile prezidentiale si alegerile pentru Parlamentul European, precum si referendumul pentru care se va utiliza votul electronic se stabilesc prin Hotarare a Guvernului la propunerea Autoritatii Electorale Permanente.

ART. 4.

Termenii ce vor fi utilizati in textul prezentei legi vor fi folositi cu urmatoarele intelesuri sau semnificatii:

- a. **Vot electronic:** modalitate de vot exprimata prin intermediul echipamentelor IT&C utilizate in mod legal de alegatori.**
- b. **Urna electronica:** mijloc informatic destinat depozitarii voturilor exprimate electronic de catre alegatori, in vederea numararii lor.**
- c. **Canal de vot:** modalitate electronica de comunitie prin care votul exprimat de un alegator este transmis de la dispozitivul folosit de alegator pentru exprimarea votului electronic, la urna electronica.**
- d. **Registrul electronic al alegatorilor:** un fisier in format electronic care contine lista cu cetatenii romani care doresc sa isi exercite votul in mod electronic.**
- e. **Sistem de vot electronic:** totalitatea mijloacelor electronice si informatice, a programelor informatice si de comunicatii utilizate in procesul electoral in mod electronic.**

ART. 5.

Pentru respectarea principiilor fundamentale ale votului electronic precum universalitatea, egalitatea, secretul si caracterul liber exprimat, controlul si transparenta, siguranta si increderea in votul electronic, sistemul electronic de vot trebuie sa asigure urmatoarele:

- a. **Sa fie astfel conceput incat toti alegatorii sa inteleaga si sa poata utiliza cu usurinta votul electronic astfel incat acesta sa nu constituie un impediment pentru participarea la alegeri chiar si pentru persoanele cu handicap.****
- b. **Sa nu permita alegatorilor sa utilizeze mai multe canale de vot pentru exprimarea votului electronic, pentru acelasi votant identificat in Registrul electronic al alegatorilor.****
- c. **Sa garanteze ca voturile introduse in urnele electronice sunt si vor ramane anonime, astfel incat sa nu fie posibila nicio legatura intre vot si persoana care si-a exercitat dreptul la vot.****
- d. **Sa asigure controlul identitatii alegatorului, transmiterea buletinelor de vot electronic, inregistrarea votului electronic si depunerea corecta in urna electronica, in asa fel incat identitatea alegatorului sa nu poata fi aflata sub nicio forma.****
- e. **Sa indice in mod clar persoanei care voteaza ca si-a exercitat dreptul la vot in mod corect si ca sesiunea de vot s-a terminat cu succes.****

- f. Sa nu permita schimbarea optiunii de vot odata ce aceasta a fost exprimata in mod corect si introdusa in urna electronica.**
- g. Sa excluda orice varianta de aplicatie informatica care ar putea sa puna in pericol confidentialitatea votului si sa utilizeze doar programe informatice certificate.**
- h. Sa permita accesul la toate informatiile legate de functionarea sistemului de vot electronic, iar alegatorii sa poata exersa sistemul inainte si separat de momentul declansarii procedurii on line de votare.**
- i. Sa asigure criptarea fiecarui vot exprimat pentru a se impiedica transmiterea lor in afara mediului electoral supravegheat.**

Toate aceste principii sunt in cerinte obligatorii care stau la baza programului informatic ce va gestiona sistemul de vot electronic.

ART. 6.

Alegatorii vor putea alege modalitatea de vot care doresc sa o foloseasca pentru a-si exprima optiunile electorale. Alegerea unei modalitati de vot le exclude pe celelalte doua.

Capitolul 2

Reguli de inregistrare in registrul electronic al alegatorilor

ART. 7.

Ministerul Administratiei si Internelor impreuna cu Autoritatea Electorala Permanenta vor elabora Registrul electronic al alegatorilor si vor stabili de comun acord formatul si datele pe care acesta trebuie sa le contina astfel incat acesta sa poata fi conectat la Registrul Electoral si sa interactioneze fluent si direct cu acesta.

ART. 8.

Cetatenii romani cu domiciliul in Romania care intentioneaza sa voteze prin intermediul votului electronic vor adresa o solicitare de inscriere in Registrul electronic al alegatorilor catre Autoritatea Electorala Permanenta. Pentru cetatenii romani cu domiciliul sau resedinta in strainatate solicitarile vor fi adresate misiunii diplomatice a Romaniei din statul de domiciliu sau resedinta, sau la oficiul consular al Romaniei in a carui circumscriptie consulara isi au resedinta sau domiciliul.

ART.9.

Solicitarea va trebui adresata cu cel putin 45 zile inainte de data scrutinului. Aceasta va fi transmisa electronic prin intermediul unui formular online care va fi conceput de Autoritatea Electorala Permanenta si postat pe pagina web autorizata a acestei institutii si pe pagina web oficiala a Ministerului Afacerilor Externe, de unde va putea fi descarcat si completat de alegatori sau prin mijloace clasice de corespondenta pe adresa Autoritatii Electorale Permanente.

ART. 10.

Solicitarea de inscriere in Registrul electronic al alegatorilor va contine obligatoriu toate datele de identificare ale alegatorului, (numele si prenumele, data nasterii, codul numeric personal, seria si nr. actului de identitate, data emiterii acestuia si data expirarii, cu care se legitimeaza alegatorul), adresa de domiciliu sau resedinta precum si adresa de posta electronica. Datele cuprinse in solicitare vor fi pastrate de Autoritatea Electorala Permanenta, respectiv misiunile diplomatice sau oficiile consulare ale Romaniei, cu respectarea legislatiei in vigoare cu privire la protectia datelor personale.

ART. 11.

Cetatenii romani care doresc sa-si modifice modalitatea de vot electronic vor informa Autoritatea Electorala Permanenta cu cel putin 15 zile inaintea datei alegerilor, pentru a putea fi transferati catre Registrul Electoral in vederea exercitarii votului direct la urne.

ART. 12.

Registrul electronic al alegatorilor va fi transmis in format electronic spre informare si consultare tuturor sectiilor de votare din Romania si din strainatate prin intermediul Biroului Electoral Central si al Ministerului Afacerilor Externe. Birourile electorale vor folosi registrul electronic al alegatorilor pentru a impiedica eventualitatea exprimarii duble a votului de catre alegatori, in mod electronic si ulterior la urne.

ART. 13.

Autoritatea Electorala Permanenta va prezenta public un calendar precis al alegerilor cu cel putin 180 zile inainte de data scrutinului electoral astfel incat toate termenele prevazute la articolele precedente sa poata fi respectate. Data la care acest calendar va fi prezentat public va fi si data de la care se vor putea face inscrieri in Registrul electronic al alegatorilor. Dupa aceasta data acest registru va putea fi accesat si consultat de cei care s-au inscris pentru eventuale corectii sau sesizari cu privire la greseli in redactarea datelor transmise. Aceasta notificare publica va fi corelata cu prevederile Legii nr.208/2015 privind alegerea Senatului si Camerei Deputatilor, precum si pentru

organizarea si functionarii AEP, si ale Legii nr.288/2015 privind votul prin corespondenta la alegerile pentru Camera Deputatilor si a Senatului.

Capitolul 3

Organizarea scrutinului prin vot electronic

ART. 14.

Organizarea sistemului de vot electronic va fi reglementata prin Hotarare a Guvernului la initiativa fundamentata metodologic si tehnic de Autoritatea Electorala Permanenta care va propune si o autoritate publica specializata si certificata in domeniul comunicatiilor si informaticii ce va asigura suportul tehnic necesar desfasurarii in conditii de siguranta a scrutinului electoral.

ART. 15.

Metodologia de elaborare a programelor informatice ce vor fi utilizate in procesul de vot electronic si organizarea alegerilor sau a referendumului prin vot electronic sunt in responsabilitatea Autoritatii Electorale Permanente si a autoritatii publice tehnice care va fi desemnata prin Hotarare de Guvern. Acestea vor avea urmatoarele obligatii si atributii:

- a. Sa asigure infiintarea, functionarea, dotarea, si intretinerea sistemului informatic si al echipamentelor IT&C utilizate.**
- b. Sa asigure materialele si produsele IT necesare identificarii in sistem a alegatorilor precum si logistica necesara pentru organizarea si desfasurarea votului electronic.**
- c. Sa informeze alegatorii prin mijloacele de informare in masa despre modul de organizare si desfasurare a procesului electoral de vot electronic.**
- d. Sa asigure alegatorilor accesul la informatiile necesare pentru a putea cunoaste si testa sistemul de vot electronic.**
- e. Va gestiona lista de persoane inscrise in Registrul electronic al alegatorilor si va asigura confidentialitatea datelor din registru.**
- f. Va comunica alegatorilor inscrisi in Registrul electronic al alegatorilor faptul ca au fost inregistrati si le vor transmite materialele necesare exercitarii votului.**
- g. Evalueaza, desemneaza si acrediteaza persoanele fizice sau juridice implicate in procesul electoral care au acces la sistemele informatice si de comunicatii folosite pentru sistemul de vot electronic in sensul asigurarii confidentialitatii si sigurantei datelor continute si transmise prin intermediul sistemului.**
- h. Va concepe si implementa un sistem de control care va verifica si supraveghea in timp real evolutia sistemului de vot in timpul desfasurarii votarii.**

- i. **Va asigura transparenta procesului electoral si va permite accesul persoanelor fizice sau juridice acreditate sa verifice operarea corecta a sistemului.**
- j. **Sa semneze protocoale de securitate cu toate institutiile, persoanele juridice sau fizice care au acces la sistemele informatice in vederea eliminarii riscurilor de atacuri cibernetice sau scurgeri de date din sistem.**

Capitolul 4

Identificarea si autentificarea alegatorului si buletinul de vot electronic

ART.16.

Alegatorii care s-au inregistrat in registrul electronic al alegatorilor se pot identifica in vederea exprimarii optiunii de vot, si ulterior pot vota, prin intermediul a doua variante de confirmare a identitatii, cu scopul de a asigura unicitatea votului electronic.

- 1. Prin intermediul semnaturii electronice extinse asa cum aceasta este definita in Legea nr. 455/2001 privind semnatura electronica**
- 2. Prin intermediul unei carti de alegator pentru votul electronic emisa si furnizata de Autoritatea Electorala Permanenta in urma solicitarii transmise de alegator de inregistrare in Registrul electronic al alegatorilor.**

ART. 17.

Cetatenii romani cu drept de vot, detinatori de semnatura electronica extinsa, certificata conform Legii nr. 455/2001 au obligatia sa mentioneze in solicitarea de inregistrare in Registrul electronic al alegatorilor ca au posibilitatea sa se identifice si sa voteze prin intermediul semnaturii electronice si a dispozitivelor de tip HSM.(hardware security module), in traducere dispozitive de criptare a datelor in format electronic.

ART.18.

Cartea de alegator pentru votul electronic este un document care contine elemente de siguranta necesare pentru identificarea si autentificarea alegatorului si pentru validarea votului electronic(utilizator si parola),dar si informatiile de accesare a buletinului de vot electronic. Datele care vor fi inregistrate in cartea de alegator pentru votul electronic vor fi stabilite prin Hotarare de Guvern la propunerea Autoritatii Electorale Permanente si a Ministerul Afacerilor Interne.

ART.19.

Autoritatea Electorală Permanentă va emite, în baza solicitării transmise de alegatori câte o carte de alegator de vot electronic pentru fiecare alegator care a solicitat aceasta și o va transmite fiecărui alegator în vederea exercitării votului. Cheltuielile generate de emiterea și transmiterea cartilor de alegator pentru votul electronic vor fi suportate din bugetul alocat Autorității Electorale Permanente pentru procesul electoral.

ART.20.

Autoritatea Electorală Permanentă va trimite prin intermediul serviciilor de curierat sau postale cu confirmare de primire, fiecărui cetățean român solicitant de carte de alegator pentru vot electronic, înscris în Registrul electronic al alegatorilor, cartea de alegator și instrucțiunile privind procedura exercitării votului electronic cu cel puțin 20 de zile înainte de data alegerilor.

ART.21.

Buletinul de vot electronic este un fișier în format electronic care conține numele candidaților sau a partidelor din lista electorală, specific fiecărui tip de alegeri. Acesta va fi conceput după modelul buletinelor de vot clasice și va conține toate datele obligatorii care se regăsesc în legislația electorală în vigoare, precum și un sistem de exprimare a opțiunii de vot cu variante de confirmare și validare finală a votului.

ART.22.

Buletinul electronic de vot va fi conceput de Autoritatea Electorală Permanentă și va putea fi accesat pe portalul destinat alegerilor și administrat de autoritatea publică desemnată de Autoritatea Electorală Permanentă pentru suport tehnic.

Capitolul 5

Procedura de vot

ART.23.

Alegatorul își poate exercita dreptul la vot pe cale electronică din momentul în care Autoritatea Electorală Permanentă va permite accesul la buletinul de vot electronic aflat pe

portalul destinat alegerilor in functie de tipul scrutinului electoral, si pana cel mai tarziu la sfarsitul zilei care precede ziua alegerilor la urne.

ART.24.

In vederea exercitarii votului, alegatorul se va identifica si autentifica prin intermediul mijloacelor prevazute la art.16. Dupa ce alegatorul a primit acces la buletinul de vot acesta va bifa optiunea sa pe buletinul electronic de vot in locul special destinat in conformitate cu instructiunile aprobate de Autoritatea Electorala Permanenta. Corectitudinea votului exprimat va fi verificata si validata de catre alegator prin bifarea unor raspunsuri la intrebari suplimentare cu rol de confirmare a optiunii alese. Dupa validare alegatorul va finaliza sesiunea de vot si va parasi pagina destinata alegerilor.

ART.25.

Dupa inchiderea procesului electoral electronic, la ora 24 din ziua precedenta zilei alegerilor la urne, sistemul de vot electronic nu va deschide urna electronica de vot pana la inchiderea totala a procesului electoral si va procesa rezultatele odata cu numararea voturilor exprimate la urne. Rezultatul votului va fi trimis catre Biroul Electoral Central in scopul centralizarii rezultatelor alegerilor. Biroul Electoral Central cu sprijinul Autoritatii Electorale Permanente, dupa incheierea operatiunilor de votare va intocmi un proces verbal in care vor fi consemnate rezultatele votului electronic.

Modelul procesului verbal este aprobat prin Hotarare de Guvern.

Capitolul 6

Dispozitii finale

ART.26.

Autoritatea Electorala Permanenta, impreuna cu Ministerul Administratiei si Internelor va elabora si aproba normele tehnice si normele metodologice privind votul electronic in termen de 60 de zile de la data publicarii in Monitorul Oficial al Romaniei a prezentei legi. Normele metodologice si normele tehnice vor fi publicate in Monitorul Oficial al Romaniei, Partea I.

ART.27.

Autoritatea Electorală Permanentă va lua măsuri pentru testarea și experimentarea sistemului de vot electronic pe un esantion reprezentativ de alegatori. Prin operațiunile de testare și experimentare trebuie să se verifice viabilitatea soluțiilor tehnice adoptate pentru funcționarea sistemului de vot electronic, în special cele referitoare la securitatea și auditarea sistemului precum și la asigurarea anonimității votului.

ART.28.

Autoritatea Electorală Permanentă, precum și misiunile diplomatice și consulare ale României în alte state sunt obligate să informeze cetățenii români cu drept de vot despre prevederile prezentei legi prin intermediul modalităților de informare în masă.